

ZATRZYMAĆ PRZEMOC WOBEC DZIECI

Z BABĄ PRZECIW PRZEMOCY

Broszura powstała w ramach projektu „Z BABĄ przeciw przemocy”
i jest finansowana przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG
w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny

© Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet „BABA”
Autorka broszury: Dorota Zubrzycka-Urbańska

Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet „BABA”
Zielona Góra, Stary Rynek 17 (wejście od ul. Lisowskiego)
tel. kom. 692 064 061
www.baba.org.pl, e-mail: baba@baba.org.pl

BABA jest organizacją pozarządową pomagającą wszystkim potrzebującym, zwłaszcza osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy. Prowadzimy bezpłatne poradnictwo prawne i psychologiczne, psychoterapię, coaching i doradztwo zawodowe. Wydajemy bezpłatne informatory, szkolimy wolontariuszy oraz pomagaczy zatrudnionych w instytucjach pomocowych. Edukujemy prawnie i przeciwprzemocowo dzieci i dorosłych. Działamy dzięki wolontariatowi i darowiznom. Prosimy o wpłaty na konto: nr 20175000120000000021098019

BABA jest organizacją pożytku publicznego, możesz nas wesprzeć, składając roczne zeznanie podatkowe. Nasz nr KRS 0000060904.

ZATRZYMAĆ PRZEMOC wobec DZIECI

Z BABĄ PRZECIWI PRZEMOCY

Broszura powstała w ramach projektu „Z BABĄ przeciw przemocy”
i jest finansowana przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG
w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny

Przemoc wobec dzieci

Historia złego traktowania dzieci jest bardzo długa. Przez tysiące lat nie dostrzegano w dzieciach istot ludzkich. W czasach starożytnych rodzic (ojciec) był panem życia i śmierci dziecka. Miał prawo je sprzedać w niewolę, oddać na ofiarę lub zabić. Był właścicielem osoby dziecka.

Bicie dzieci było podstawową metodą wychowawczą przez tysiąclecia. Rodzic zadając ból i cierpienie dziecku próbował ukierunkować je w pożądaną przez siebie sposób. Nie dotyczyło to tylko niższych warstw społecznych ale było stosowane powszechnie. Do początków XIX wieku problem ten nie był prawnie regulowany.

W Polsce przedrozbiorowej podstawową metodą wychowawczą była chłosta. Nie tylko, że w żaden sposób nie regulowano i nie kontrolowano wykonywanie tych kar a nadużywanie tego prawa uważano za "sprawy rodzinne".

Rodzic bezkarnie mógł okaleczyć dziecko na przykład przystosowując go do "zawodu" żebraczego.

W Polsce pierwsze regulacje prawne dotyczące stosunków pomiędzy rodzicami a dziećmi powstały w czasach zaborów. Wszystkie obowiązujące kodeksy na ziemiach polskich (a były to 3 systemy prawne) w wyraźny sposób uprawniało rodziców do "karcenia fizycznego dzieci" w celach wychowawczych.

Wówczas to powstały również pierwsze prawne obowiązki rodziców wobec dziecka takie jak powinność wychowania, wyżywienia i odziania. Karcenie dzieci odbywało się dla "jego dobra" i nie powinno być nadmierne.

Dzieci były też wykorzystywane jako siła robocza. Do pracy często przyjmowano dzieci już od około 6 roku życia wraz z rodzicami. Dzieci były ofiarami wypadków i chorób. Patrząc teraz na sympatyczną kartkę noworoczną z wizerunkiem dziecięcego kominarczyka nie mamy świadomości, że kilkuletni chłopcy zmuszani byli do wciskania się w wąskie przewody kominowe całkowicie nago a po kilku latach takiej pracy umierali na nowotwór moszny.

W XIX wieku zlitowano się nad dziećmi wydając prawo, że dziecko nie może być "zatrudniane" więcej niż 12 h dziennie.

Na progu XXI wieku są kraje w których nadal wykorzystuje się pracę dzieci.

Pierwszą organizacją na świecie, która zainteresowała się losem wykorzystywanych i maltretowanych dzieci była organizacja zajmująca się ochroną zwierząt. Dziecko to człowiek.

RODZAJE PRZEMOCY WOBEC DZIECI

Przemoc wobec dzieci można podzielić na fizyczną, psychiczną, seksualną oraz zaniedbanie.

Przemoc fizyczna.

Są to różne formy zadawania dziecku bólu fizycznego jak:

- bicie,
- szarpanie,
- potrząsanie,
- szczypanie,
- popychanie,
- zadawanie ran i oparzeń,
- duszenie,
- wykręcanie rąk,
- wiązanie,
- przypalanie papierosem

Objawy na ciele dziecka które mogą świadczyć o przemocy fizycznej

- siniaki na plecach ramionach i udach,
- ranki, pęknięcia lub otarcia naskórka na różnym etapie gojenia
- ślady na skórze przypominające ślady po ospie (dzioby) będące pozostałościami po poparzeniu papierosem
- naderwane małżowiny uszne
- braki u owłosieniu na skórze głowy
- krwiaki, siniaki, krwawe wylewy gałek ocznych
- ślady ugryzień przez człowieka
- otarcia i ranki na rękach i nogach będące śladami krępowania
- oparzenia
- odparzenia na skórze będące wynikiem zaniedbania
- bóle "wędrujące"

Nie tylko zabójstwo dziecka jest przestępstwem i jest karane a sprawcy idą do więzienia. Pobicie dziecka jest przestępstwem, ubliżanie dziecku jest przestępstwem, grożenie dziecku jest przestępstwem.

To przykre, ale dopiero takie przestępstwo jak zabójstwo dziecka wzbudza poruszenie i jest negatywnie oceniane przez społeczeństwo a sprawcy surowo karani.

Na bicie dzieci nie zwraca się zbytnio uwagi, no chyba, że dziecko jest okaleczane, długotrwanie maltretowane i ślady na ciele są widoczne.

Rodzice biją dziecko mając przekonanie, że robią coś właściwego, że je "wychowują". To pochodna przekonania, że się jest "właścicielem" dzieci. To przedmiotowe traktowanie istot ludzkich na wczesnym etapie ich rozwoju.

Faktycznie bicie dziecka to objaw nieudolności wychowawczej, bezsilności, niedojrzałości emocjonalnej rodzica. Dorośli stosują kary cielesne w sytuacjach dla siebie trudnych. Większość przemocowych rodziców było bite w dzieciństwie.

Do rodziców stosujących przemoc ma się pobrażanie tłumacząc ich zachowanie tym, że "puściły im nerwy" albo, że dziecko jest wyjątkowo krnąbrne i nie posłuszne.

Jeszcze niedawno przepisami prawa "fizyczne karcenie" dzieci było dopuszczalne i organy ścigania niezbyt ochoczo zajmowały się sprawami pobic dzieci dopóki nie lała się krew i kości były całe. Policjanci nie wiedzieli jakie są granice "karcenia" i czy to lanie które dostało dziecko było w ramach karcenia czy może to już pobicie?

Służba zdrowia przez wiele lat patrzyła na urazy spowodowane biciem dzieci i bezradnie przyglądała się temu zjawisku.

Aktualnie przepisy prawa zakazują stosowania kar cielesnych wobec małoletnich i każda taka sytuacja winna być zgłaszana do organów ścigania.

Przemoc psychiczna (emocjonalna).

Bardzo często obok przemocy fizycznej zadawana jest dziecku przemoc psychiczna. Jest ona dla postronnych osób bardzo często niedostrzegalna. Przemoc psychiczna jest to zadawanie cierpienia i niszczenie konstrukcji psychicznej dziecka

Może przejawiać się poprzez:

- poniżanie i ośmieszanie,
- wypowiedanie inwektyw, wulgaryzmów,
- wymaganie myślenia w określony sposób,
- wywoływanie głębokiego uczucia wstydu,
- wmawianie destrukcyjnych przekonań na temat samego siebie,

- manipulowanie dzieckiem dla własnych celów,
- obwinianie za własne niepowodzenia,
- wciąganie w konflikty,
- namawianie do postaw antyspołecznych lub popełniania występków np. kradzieży
- brak właściwego wsparcia jakie dziecku jest potrzebne na danym etapie rozwoju,
- wyśmiewanie poglądów,
- karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku,
- stała krytyka,
- stosowanie gróźb.

Zachowania dziecka mogące świadczyć o przemocy psychicznej

- zaniżona samoocena i zaburzone poczucie własnej wartości
- trudności w szkole
- wycofanie i nieśmiałość
- smutek, apatia chwiejność w nastrojach
- agresywność, zachowania antyspołeczne
- nieuzasadnione poczucie winy
- zaburzenia odżywiania, zaburzenia snu
- paraliż decyzyjny

Przemoc psychiczna zaburza prawidłowy rozwój dziecka i powoduje zaburzenia osobowości, stany lękowe i niskie poczucie wartości. Stanowi formę znęcania się nad dzieckiem i jest to przestępstwo z art. 207§1 Kodeksu Karnego.

Szkody powstałe w wyniku przemocy psychicznej często pozostają na całe życie. Niszczona są na wstępie życia możliwości dziecka do rozwoju w pełni jego możliwości intelektualnych. Uszkodzenia psychiczne dziecka mogą być bardzo poważne i prowadzić do poważnych zaburzeń psychicznych w dorosłym życiu lub niezdolności do samodzielnego życia.

Jakie mniemanie ma o sobie dziecko które tysiące razy słyszało, że jest głupie a co nie ruszy to zepsuje? Kiedy każda decyzja była wyśmiana a każda inicjatywa wykpiona? Jako dorosły człowiek może nawet nie być zdolny wykonywania zawodu i mając wyższe wykształcenie i intratny zawód pracować jako pomocnik u piekarza (z życia wzięte...)

Przemoc seksualna

Są to różne formy przekraczania intymności fizycznej, to nie tylko napaść seksualna ale także zmuszanie do tego aby dziecko było świadkiem zachowań seksualnych osób dorosłych

Zaniedbanie

Jest to uszkodzanie dziecka poprzez to, że jego ważne podstawowe potrzeby nie są zaspokajane. Brak potrzebnego pożywienia, schronienia, nie ogrzewanie pomieszczeń. Złe warunki higieniczne, brak opieki medycznej, pozostawianie bez opieki, narażenie na utratę życia lub zdrowia. Nadmierne eksploatowanie dziecka do pracy w gospodarstwie uniemożliwiający mu naukę czy wypoczynek. Głównymi przyczynami zaniedbań dzieci są choroby psychiczne rodziców, dysfunkcje w rodzinie, nieporadność życiowa rodziców. Najpoważniejszym skutkiem zaniedbania jest śmierć dziecka.

Jaki człowiek wyrośnie z dziecka w rodzinie, która jako metodę wychowawczą stosowała zadawanie bólu, poniżanie i groźby? W wielu przypadkach jako dorosły będzie bił, poniżał i groził. Na starość rodzice będą zdziwieni, że zamiast ich wesprzeć to zabierze im rentę i pogrozi. Takie stosunki w rodzinie będą dla niego normalnością.

Przemoc wobec dzieci jest trudniejsza do zauważenia niż wobec osoby dorosłej. Dziecko nie ma takiej możliwości jak osoba dorosła do powiadamiania organów ścigania o swojej krzywdzie. Nie wie gdzie udać się ze swoim problemem, jest wystraszony, niepewny swojego losu. Czasem podejmuje próby uzyskania pomocy ale nie trafia do odpowiednich osób czy instytucji. U wielu osób nadal funkcjonuje przekonanie o prawie rodziców do "karcenia" swoich dzieci. Dotyczy to też organów które powinny dbać o bezpieczeństwo i prawa dzieci.

Czasem dziecko nie mogąc wytrzymać tego co robią z nim jego opiekunowie ucieka z domu. Nie zawsze jest to zauważone, zarzuca się dzieciom, że naruszyły jakieś reguły. Małe dziecko tego nie potrafi, cierpi w bezsilności.

PRAWNA OCHRONA DZIECI PRZED PRZEMOCĄ

Osoby małoletnie tak jak osoby dorosłe są pod ochroną Konstytucji i innych ustaw oraz konwencji międzynarodowych.

W przepisach prawa dzieci są określane jako osoby "małoletnie".

Nieletni - jest to osoba małoletnia która popełniła czyn zabroniony.

Małoletni do ukończenia 13 roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych, z pomiędzy 13 a 18 rokiem mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych.

Niezdolność do "czynności prawnych" oznacza tylko tyle - że dziecko samodzielnie nie może dochodzić ochrony swoich praw przed organami. Musi być reprezentowane przez rodzica lub opiekuna prawnego.

Błędne jest zatem przekonanie niektórych, że dzieci są "pozbawione praw" i można je bić i poniewierać a one muszą to znosić.

Niepełnoletność nie pozbawia w żaden sposób małoletnią osobę należnych każdemu praw człowieka. To, że dzieci same nie mogą skutecznie żądać ochrony - nie oznacza, że jej nie mają.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 40 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi

**"Nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych."
Zakaz ten dotyczy także dzieci.**

Obecna konstytucja obowiązuje od 1997 roku i od tej pory obowiązuje zakaz bicia dzieci. Mimo tego, nadal jednak funkcjonowało "wychowawcze karcenie" dzieci.

Konwencja o prawach dziecka

Konwencja o prawach dziecka została przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 20 listopada 1989 roku. Ratyfikowana przez Polskę w 1991 roku. Jest najważniejszym dokumentem dotyczącym praw dziecka.

Do najważniejszych założeń konwencji należy:

- prawo dzieci do życia i rozwoju

- prawo do tożsamości - imienia, nazwiska, obywatelstwa i wiedzy o swoim pochodzeniu
- prawo do wychowania w rodzinie - dziecko nie może być oddzielone od swoich rodziców wbrew ich woli chyba że dla dobra dziecka zadecyduje o tym sąd
- prawo do życia bez przemocy i poniżania - bicie dzieci i inne okrutne traktowanie jest przestępstwem i jest karalne
- prawo do wyrażania własnych poglądów - dziecko ma prawo mówić co myśli i nie może być karane za swoje poglądy
- prawo do wolności, godności, szacunku i nietykalności cielesnej
- prawo do prywatności i ochrony korespondencji
- prawo do nauki i informacji dotyczących jego praw

Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy

W 2010 roku nastąpiła nowelizacja ustawy Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy. Dodano art 96,1 w którym ustanowiono zakaz stosowania wobec małoletniego kar cielesnych.

"Art. 96,1 Osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującą opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych"

Od wejścia tego przepisu każde bicie dzieci jest niedozwolone i stanowi przestępstwo.

Uderzenie dziecka, czy znęcanie się nad nim jest tak samo przestępstwem - chronionym ustawą karną jak każdego innego dorosłego człowieka.

Przez zakaz stosowania kar cielesnych należy rozumieć nie tylko zakaz bicia dziecka, ale także karcenia go przez dawanie tzw. klapsów mających na celu wymuszenie od dziecka posłuszeństwa.

Dziecko może nie mieć świadomości tego, że dorosły popełnia przestępstwo na jego osobie i może nie wiedzieć jak szukać ochrony przed przemocą. Dlatego bardzo często sprawcy takiego przestępstwa udaje się uniknąć kary.

Tak być nie powinno

WYCHOWYWANIE DZIECI I WŁADZA RODZICIELSKA

Dziecko wymaga rodziny. To jest miejsce w którym nie tylko przyszło na świat ale w którym ma rozwinąć się w dorosłego człowieka nie tylko w sensie fizycznym ale i psychicznym.

Wychowywać dziecko to znaczy między innymi zapewnić dziecku opiekę i doprowadzić je do samodzielności, przygotować do pracy.

Dziecko aby mogło się prawidłowo rozwijać wymaga:

- posiadania więzi z osobą która daje opiekę
- otrzymanie akceptacji i miłości od tej osoby
- otrzymywanie wzorów postępowania i informacji o świecie

Art. 92 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego (KRO) stanowi, iż dziecko do pełnoletności pozostaje pod władzą rodzicielską. Co oznacza owa władza rodzicielska?

Władza rodzicielska obejmuje w szczególności obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad osobą i majątkiem dziecka oraz do wychowania dziecka, z poszanowaniem jego godności i praw (art. 95 § 1 KRO). Władza rodzicielska powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga dobro dziecka i interes społeczny. Poprzez dobro dziecka należy rozumieć zapewnienie dziecku wszystkich tych wartości, które są konieczne do jego prawidłowego rozwoju fizycznego i duchowego.

Jedyne "prawa" jakie ma rodzic nad dzieckiem to prawo do pracowania na utrzymanie dziecka, prawo do troski o jego zdrowie, życie i wykształcenie. Potem już są same obowiązki.

Nie zawsze piecza nad dzieckiem jest wykonywana prawidłowo. Dziecko jest pod szczególną ochroną prawa. Nie tylko chronią je przepisy Kodeksu Karnego jak wszystkie osoby ale też ustawa Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy zaś sąd rodzinny czuwa nad tym aby dzieciom nie działa się krzywda a rodzice prawidłowo wykonywali swoje obowiązki.

Naruszenie zakazu bicia i znęcania się nad dziećmi, zaniedbywanie dzieci w zależności od intensywności naruszeń, rozmiaru wywołanych skutków może spowodować ingerencję sądu rodzinnego w postaci ograniczenie lub pozbawienia władzy rodzicielskiej.

Ograniczenie władzy rodzicielskiej

Władza rodzicielska przysługuje obydwójgu rodzicom. Może ona być ograniczona na wniosek jednego z rodziców lub z urzędu.

Art. 109 KRO stanowi, że jeżeli dobro dziecka jest zagrożone, sąd opiekuńczy wyda odpowiednie zarządzenia. Sąd opiekuńczy może:

- poddać wykonywanie władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego (art. 109 § 2 pkt 3 KRO).
- zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny,
- realizowania innych form pracy z rodziną,
- skierować małoletniego do placówki wsparcia dziennego, określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej
- kierować rodziców do placówki albo specjalisty zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń.
- określić jakie czynności nie mogą być przez rodziców dokonywane bez zezwolenia sądu

Nie ma znaczenia czy zachowanie rodziców jest zawinione czy nie jest zawinione. Może być spowodowane bezradnością, nieudolnością, nieświadomością czy chorobą. Jednym z najczęstszych powodów ograniczenia władzy rodzicielskiej jest alkohol.

Zarządzenia wydane stanowią ograniczenie władzy rodzicielskiej rodziców poprzez pozbawienie ich w pewnym zakresie dowolności postępowania w stosunku do swego dziecka. Celem wydania takich zarządzeń jest zawsze ochrona dobra dziecka w sytuacji jego zagrożenia.

Kurator rodzinny - celem nadzoru rodziny przez kuratora rodzinnego jest kontrola w jaki sposób jest wykonywana władza rodzicielska. Rolą kuratora jest kontrola sposobu wykonywania tej władzy, wskazywanie błędów i zaniedbań, ale także pokazywanie prawidłowych wzorów i kierowanie do różnych instytucji powołanych do pomocy rodzinie. Kurator zostaje zapoznany z aktami sprawy więc wie o niej wszystko. Jego obowiązkiem jest pouczyć podopiecznego o jego prawach i obowiązkach wynikających z orzeczenia sądu. Ustali sposób i termin ich realizacji.

Kurator udziela pomocy w pokonywaniu trudności życiowych, ale to nie znaczy, że będzie za podopiecznego wykonywał ciężące na nim obowiązki. Z prowadzonego nadzoru składa sądowi okresowe sprawozdania.

Kurator sądowy nie jest Twoim wrogiem. Jemu też zależy, żeby nadzór przyniósł pozytywny efekt. Współpraca z kuratorem, realizowania jego zaleceń może znacząco skrócić nadzór sądowy nad rodziną.

Pozbawienie władzy rodzicielskiej

Art. 111§ 1 KRO jeżeli władza rodzicielska nie może być wykonywana z powodu trwałej przeszkody albo jeżeli rodzice nadużywają władzy rodzicielskiej lub w rażący sposób zaniedbują swe obowiązki względem dziecka, sąd opiekuńczy pozbawi rodziców władzy rodzicielskiej.

Pozbawienie władzy rodzicielskiej stanowi najbardziej ostry środek ingerencji sądu w sferę tej władzy, polega bowiem na tym, że rodzice tracą całkowicie tę władzę. Pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej nie zmierza do ukarania rodziców, lecz do ochrony interesów dziecka. Ze względu na daleko idące skutki pozbawienia władzy rodzicielskiej przyjmuje się że sąd zastosować ten środek wówczas, gdy stosowane dotychczas środki łagodniejsze nie odniosły skutku, bądź z góry ze względu na okoliczności danego przypadku jest oczywiste, że stosowanie łagodniejszych środków byłoby bezcelowe. Zgodnie z art. 112 KRO dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej. Tak więc piecza zastępcza jest rozwiązaniem tymczasowym.

Przyczyny pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej z powodu jej nadużywania lub zaniedbań w jej wykonywaniu, to między innymi:

- nadmierne karcenie lub bicie dziecka,
- nałóg pijaństwa rodziców, ich rozwiązły tryb życia,
- uprawianie przestępczego procederu,
- uchylanie się od świadczeń alimentacyjnych
- wykorzystywanie dziecka do czynów nierządnych,
- zmuszanie dziecka do nadmiernej pracy w domu,
- wychowywanie dziecka we wrogości do drugiego z rodziców,
- nakłanianie dziecka do przestępczego procederu,
- doprowadzenie przez brak dbałości do nagannego zachowania się dziecka w szkole i do jego złych postępów w nauce.

Powodem do pozbawienia władzy rodzicielskiej może być również niepłacenie alimentów na rzecz dziecka, nie utrzymywanie z nim kontaktów czy nie interesowanie się jego losem.

Ograniczenie lub zakazanie kontaktów z dzieckiem.

Prawo nakazuje stosowanie ingerencji na podstawie art. 109 KRO już wtedy, gdy dobro dziecka jest zagrożone. Sąd opiekuńczy działa bowiem profilaktycznie przez zapobieganie ujemnym skutkom niewłaściwego lub nieudolnego sprawowania władzy rodzicielskiej. Nakaz uwzględniania dobra dziecka stanowi bowiem podstawową regułę interpretacyjną obowiązującą przy rozstrzygnięciu spraw małoletnich dzieci.

Z godnie z art. 92 Kodeksem Rodzinnym i Opiekuńczym dziecko pozostaje aż do pełnoletniości pod władzą rodzicielską. Władza rodzicielska obejmuje w szczególności obowiązki i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad osobą i majątkiem dziecka oraz do wychowywania dziecka, z poszanowaniem jego godności i praw, przy czym władza rodzicielska powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga dobro dziecka i interes społeczny (art. 95 KRO). Rodzice wychowują dziecko pozostające pod ich władzą rodzicielską i kierują nim, obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie do pracy dla dobra społeczeństwa odpowiednio do jego uzdolnień (art. 96 § 1 KRO).

Osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych (art. 96,1 KRO).

Ograniczenie ani pozbawienie władzy rodzicielskiej nie ma wpływu na obowiązek alimentacyjny. Nie ma też wpływu na kontakty z dzieckiem.

Rodzice mają nadal obowiązek utrzymywania dzieci oraz prawo i obowiązek do kontaktu z dziećmi.

Dziecko w rodzinie alkoholowej

Szacuje się, że około 3 milionów dzieci wychowuje w rodzinach alkoholowych. Rodzina jest systemem w którym dzieci powinny uzyskać opiekę i możliwość w rozwoju. W rodzinach alkoholowych dzieci mają złe warunki do rozwoju. W takiej rodzinie dziecku jest ciężko przeżyć a nie mówiąc już o prawidłowym rozwoju

Wpływy którym podlega dziecko w rodzinie alkoholowej są toksyczne. Równocześnie nie otrzymuje ono tego co jest mu najbardziej potrzebne - troski, opieki i miłości rodziców.

Szczególnie ciężkie uszkodzenia otrzymuje dziecko w rodzinie w której piją oboje rodziców. Wzory postępowania w rodzinie alkoholowej są zaburzone. Życie w takiej rodzinie toczy się wokół alkoholika. Proces rozwojowy dziecka w rodzinie alkoholowej
<https://adwokat-kubica.pl/porwanie-a-uprowadzenie-dziecka-przez-rodzica/>

Dziecko w rodzinie alkoholowej musi sam zadbać o siebie i znaleźć sposób przetrwania.

Dzieci podejmują się wypełniania różnych ról. Robią to z miłości do rodziców, podejmują się zadań przerastających ich możliwości. Ciężko pracują dla utrzymania „równowagi” w rodzinie. Poniżej opisane role służą rodzinie, ale nie dzieciom, które się ich podejmują. Dzieci stają się dorosłymi a schematy w których funkcjonowały w dzieciństwie pozostają im już do końca życia.

Jest to syndrom DDA (Dorosłe Dziecko Alkoholika).

dziecko bohater - najczęściej jest to najstarsze z rodzeństwa lub jedynek. To dziecko pełniące rolę dorosłego. Mimo, że nie przeszło pełnego cyklu dorastania i dojrzewania i nie jest w stanie sprostać takiemu wyzwaniu odgrywa taką rolę, choć wewnętrznie nie jest na to przygotowane. Jest dzielny, opanowany, pełen poświęcenia i gotowości do rezygnacji z siebie dla innych. Jest dobrym uczniem. Usprawiedliwia rodziców przed otoczeniem, wylewa wódkę do zlewu, opiekuje się młodszym rodzeństwem. Wypiera i tłumi złość na rodziców. Stara się okazywać tylko pozytywne emocje. Ma poczucie winy oraz wstyd za sytuację rodzinną. Czuje się „gorszy” od innych, mniej wartościowy. Odczuwa lęk przed utratą sympatii i aprobaty, żyje w ciągłym napięciu.

dziecko kozioł ofiarny (czarna owca)

maskotka - Usiłuje rozładować napięcie śmiechem,, wygłupami, humorem w smutnym skądinąd środowisku rodzinnym. Często staje się ono domowym antidotum na kryzysowe chwile. Na maskowanie prawdziwych emocji, które może przypisywać innym, zużywa wiele energii. Pod maską radości i bez troski kryje obawę i lęk. Z wierzchu to dziecko roześmiane, wesołe, ale od środka – pełne strachu i smutku, wystraszone, niepewne, samotne. Nie ma poczucia własnej wartości, unika bliskości, aby nie zostać zranionym. z lękiem radzi sobie poprzez wywoływanie uczuć przeciwstawnych.

dziecko niewidzialne - zachowuje się tak, jakby go nie było. Często ma poczucie, że lepiej by było gdyby go w ogóle nie było. Godzinami potrafi zajmować się sobą. Nie sprawia kłopotów wychowawczych, zwykle niczego nie chce. W kontaktach społecznych jest wycofane, czasem uznawane za nieśmiała. Robi wszystko, żeby nie zwracać na siebie uwagi. Jest dzieckiem nieufnym, izolującym się od kontaktów z dorosłymi i rówieśnikami. Wycofany, wybiera samotność. Posiada braki w zakresie podstawowych umiejętności społecznych. Sprzeciwia się poprzez bierny opór, ale nie aktywnie.